

Onnettomuustilastoraportti 2023

Tekninen lautakunta 24.10.2024

1205/08.00.00/2024

Nurmijärven kunnan kunnallistekniikan suunnittelussa on laadittu onnettomuustilastoraportti vuodelta 2023. Onnettomuustilastot perustuvat poliisin, pelastuslaitoksen ja riistakeskuksen raportoimiin tieliikenneonnettomuuksiin, jotka on viety Destian ylläpitämään liikenneturvallisuuspalveluun (iLIITU). iLIITU on paikkatietopohjainen liikenneturvallisuustyön työkalu, jota kunnat, ELY-keskukset ja muut toimijat voivat hyödyntää tarpeisiinsa. Raportissa on kunnan alueella tapahtuneiden tieliikenneonnettomuustilastojen lisäksi myös katsaus Liikenneturvan kokoamista tieliikenneonnettomuuksista koko maassa.

Nurmijärvellä tapahtui vuonna 2023 yhteensä 45 kpl poliisin raportoimaa tieliikenneonnettomuutta. Vuonna 2022 vastaava luku oli 74 kpl. Vuonna 2023 Nurmijärvellä tapahtuneissa tieliikenneonnettomuuksissa kuoli alle 5 henkilöä. Henkilötietosuojan vuoksi käytetään ilmausta ”alle 5 hlöä”, jos henkilömäärä on 1–4. Onnettomuuksissa loukkaantui yhteensä 24 henkilöä.

Vuonna 2023 onnettomuuksia tapahtui eniten lokakuussa (18 %, 8 kpl) ja vähiten elokuussa (4 %, 2 kpl). Yleisin tapahtumapäivä onnettomuuksille oli lauantai (29 %, 13 kpl) ja vähiten onnettomuuksia tapahtui perjantaisin (7 %, 3 kpl).

Onnettomuuksista 22 % (10 kpl) tapahtui katuverkolla ja 67 % (30 kpl) maanteillä. Yksityisteillä ja muilla liikennealueilla tapahtui 11 % (5 kpl) onnettomuuksista. Taajamissa tapahtui 40 % (18 kpl) onnettomuuksista.

Onnettomuudet tapahtuivat useimmiten hyvissä olosuhteissa. Useimmiten näkyvyys oli päivänvalossa hyvä ja tienpinta paljaana. Onnettomuushetkellä sää oli kirkas tai pilvipoutainen 69 % (31 kpl) onnettomuuksista. Onnettomuushetkellä tienpinta oli paljas ja kuiva 49 % (22 kpl) onnettomuuksista.

Yleisin onnettomuusluokka vuonna 2023 oli yksittäisonnettomuudet, joita oli 44 % (20 kpl) kaikista onnettomuuksista. Seuraavaksi yleisimmät onnettomuusluokat olivat kohtaamisonnettomuus (11 %, 5 kpl) ja peräänajo-onnettomuus (7 %, 3 kpl).

Eläinonnettomuuksia on poliisin virallisen tilaston mukaan tapahtunut Nurmijärvellä vuonna 2023 yhteensä 4 kpl (9 %), joista yksikään ei johtanut henkilövahinkoihin. Todellisuudessa peura- ja hirvieläinonnettomuuksia tapahtuu enemmän kuin mitä tilastot kertovat. Tilastoinnissa on tapahtunut muutos vuoden 2016 aikana: poliisi ei enää vähäisten resurssiensa vuoksi ja eläinonnettomuuksien suuren määrän vuoksi välttämättä käy onnettomuuspaikalla, ellei onnettomuudessa ole tapahtunut henkilövahinkoja. Riistakeskuksen avoimen rajapintatiedon mukaan Nurmijärvellä tapahtui vuonna 2023 eläinonnettomuuksia seuraavasti: 9 kpl hirvionnettomuuksia, 66 kpl metsäkaurisonnettomuuksia ja 107 kpl valkohäntäpeuraonnettomuuksia eli yhteensä 182 kpl eläinonnettomuuksia.

Jalankulku-, polkupyörä- ja mopo-onnettomuuksia oli 13 % (6 kpl) kaikista onnettomuuksista: jalankulkijaonnettomuuksia 7 % (3 kpl), polkupyöräonnettomuuksia 2 % (1 kpl) ja mopo-onnettomuuksia 4 % (2 kpl). Henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista 35 % (6 kpl) oli jalankulku-, polkupyörä- tai mopo-onnettomuuksia, joista jalankulkijaonnettomuuksia 18 % (3 kpl), polkupyöräonnettomuuksia 6 % (1 kpl) ja mopo-onnettomuuksia 12 % (2 kpl). Todellisuudessa polkupyörä- ja mopo-onnettomuuksia tapahtuu enemmän, mutta poliisia ei aina kutsuta paikalle,

joten nämä onnettomuudet eivät tilastoidu poliisin järjestelmään eivätkä myöskään iLiitu-järjestelmään.

Katuverkolla tapahtuneista onnettomuuksista yleisimmät onnettomuusluokat olivat jalankulkijaonnettomuus (30 %, 3 kpl) ja yksittäisonnettomuus (20 %, 2 kpl). Jalankulku-, polkupyörä- ja mopo-onnettomuuksia oli kaikista katuverkolla tapahtuneista onnettomuuksista 50 % (5 kpl), joista jalankulkijaonnettomuuksia 30 % (3 kpl), polkupyöräonnettomuuksia ei ollut yhtään ja mopo-onnettomuuksia 20 % (2 kpl). Katuverkolla henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista 83 % oli jalankulku-, polkupyörä- tai mopo-onnettomuuksia, joista jalankulkijaonnettomuuksia 50 % (3 kpl), polkupyöräonnettomuuksia ei ollut yhtään ja mopo-onnettomuuksia 33 % (2 kpl).

Onnettomuudet aiheuttavat inhimillisten kärsimysten lisäksi taloudellisia menetyksiä. Suomessa käytössä olevan onnettomuuskustannusmallin mukaan liikenneonnettomuuksien yksikkökustannukset ovat henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 308 800 euroa ja omaisuusvahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 2 200 euroa (Tieliikenteen onnettomuuskustannusten tarkistaminen, Trafi 2016). Kuntien maksettavaksi onnettomuuskustannuksista kohdistuu noin 15-20 % mm. pelastus-, terveys- ja sosiaalitoimen menoina aikaisempien tutkimusten mukaan. Nurmijärven kunnan alueella tapahtuneet onnettomuudet maksoivat vuonna 2023 noin 5,3 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuvien kustannusten osuus on noin 1,0 milj. euroa.

Tilastojen peittävyys kuolemaan johtaneitten onnettomuuksien osalta on sataprosenttinen. Ilmoittamista kontrolloidaan kuolinsyytodistusten avulla. Peittävyys on henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien osalta noin 30-prosenttinen. Eri onnettomuustyyppien tietointulossa on eroja. Huonoin peittävyys on yksittäisonnettomuuksissa loukkaantuneista polkupyöräilijöistä. Puutteellisuudet johtuvat lähinnä siitä, etteivät onnettomuudet tule poliisin tietoon. Syy siihen, ettei onnettomuuksia ilmoiteta poliisille, on valtaosassa onnettomuuksia vahinkojen pienuus ja korvauksesta sopiminen. Puuttuvista loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista valtaosa on lieviä loukkaantumisia, sillä tieliikennelaki velvoittaa ilmoittamaan onnettomuudesta poliisille vain, jos joku on loukkaantunut vakavasti. Pelastuslaitoksen tilasto onnettomuuksista on kattavampi erityisesti sellaisten onnettomuuksien osalta, jotka eivät ole johtaneet henkilövahinkoihin.

Onnettomuustilastoraportti on esitelty kunnan liikenneturvallisuustyöryhmälle syyskuun kokouksessa. Onnettomuustilastoraportti esitellään lautakunnalle tarkemmin kokouksessa.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta merkitsi vuoden 2023 onnettomuustilastoraportin tiedoksi.

Valmistelija

liikennesuunnittelija Jenny Rantamölo, jenny.rantamolo(at)nurmijarvi.fi

Päätös